

umjetnička galerija dubrovnik
museum of modern art dubrovnik

Put Frana Supila 23, 20000 Dubrovnik, Hrvatska / Croatia
T +385 (0)20 426 590 | F +385 (0) 20 432 114
info@momad.hr | www.momad.hr

Dubrovnik, 9. ožujka 2020.

NAJAVA ZA MEDIJE

Predstavljanje pjesničko - grafičke mape i otvorenje izložbe "FRA DIDAK BUNTIĆ - Herojsko djelo hercegovačkog fratra u jeku Prvoga svjetskog rata"

Predstavljanje pjesničko - grafičke mape i otvorenje izložbe "FRA DIDAK BUNTIĆ - Herojsko djelo hercegovačkog fratra u jeku Prvoga svjetskog rata", autora fra Vendelina Karačića i Lukše Peka održat će se u Galeriji Dulčić Masle Pulitika u četvrtak, 12. ožujka u 19:30 sati.

Izdavači grafičke mape, koja je posvećena hercegovačkom franjevcu fra Didaku Buntiću koji je od gladi spasio 15 tisuća djece za vrijeme Prvog svjetskog rata, su Franjevački muzej i galerija Široki Brijeg i Umjetnička galerija Dubrovnik. Fra Vendelin Karačić u mapu je utkao svoje pjesme, a Lukša Peko svoje grafičke listove i eseje.

Na predstavljanju sudjeluju:

Fra Vendelin Karačić, književnik

Lukša Peko, slikar i grafičar

Marin Ivanović, urednik mape

Katja Bakija, teoretičarka i povjesničarka književnosti

Dragan Marijanović, književnik i novinar

Izložba ostaje otvorena do nedjelje, 15. ožujka 2020.

Veselimo se Vašem dolasku!

Kratka biografija:

Fra Didak Buntić (1871.-1922.) cijeli je život posvetio služanju Bogu, bližnjima i hercegovačkom puku. 1888. na Humcu postaje franjevac i tada uzima ime fra Didak. Za svećenika je zaređen 1894. Godinu dana nakon što je postao svećenik dolazi u Široki Brijeg gdje uz dužnost profesora obnaša dužnost propovijedanja, ispovijedanja i poučavatelja puka. Svojim učenicima i cjelokupnom puku predstavljao je smjernicu na koji način doći do Boga. 1911. postavljen je za ravnatelja Širokobriješke gimnazije i širom otvorio vrata vanjskim đacima iz seljačkih obitelji. Uz pomoć prijatelja, 9. srpnja 1919. osnovano je u Zagrebu konvikt za srednjoškolce i studente rodom iz Hercegovine. Nakon fra Didakove smrti i Konvikt je bio u neizvjesnosti, dok nisu zatvorena njegova vrata za hercegovačku mladež. 1919. fra Didak je izabran za provincijala hercegovačkih franjevaca i sa Širokog Brijega preselio u franjevački samostan u Mostaru. Preminuo je 1922. Jedna od njegovih najprepoznatljivijih karakteristika bila je neizmjeran ljubav prema svome narodu, koja je postala izvorište svih fra Didakovih ideja i ušće svih ostvarenja. Bio je istinski domoljub, borac za prava svakog čovjeka. Svojim djelovanjem predstavljao je primjer na koji način se boriti za prava svoga naroda i domovine. Bio je jedna od najutjecajnijih osoba u Hercegovini prvih desetljeća 20 st. Uz nastavničko djelovanje na Franjevačkoj gimnaziji, pokreće akciju opismenjavanja puka i osnivanja "seljačkih škola", postaje ravnateljem širokobriješke gimnazije i potom provincijalom Hercegovačke franjevačke provincije. Prosvjetiteljsku ulogu odigrao je i na gospodarskom području. U godinama nezapamćene gladi u Hercegovini tijekom Prvoga svjetskog rata pokrenuo je spašavanje gladne hercegovačke djece odvođenjem u Srijem i Slavoniju. U tim teškim vremenima oskudice i obespravljenosti njegova naroda, bio je fra Didak Buntić neumorni djelatnik za dobrobit puka Hercegovine – vođa, prosvjetitelj, odgajatelj, graditelj, humanitarni djelatnik, pučki tribun, politički predvodnik...

O autorima mape:

FRA VENDELIN KARAČIĆ rođen je 18. studenoga 1942. u Gornjem Crnču pokraj Širokoga Brijega. Malu je maturu položio u Čitluku u Brotnju 1957. godine. Gimnaziju je pohađao u Zadru i Visokom, a nakon privatno položenoga IV. razreda, maturirao 1961. u Dubrovniku. Teologiju je studirao u Sarajevu i Ljubljani od 1961. do 1968. U međuvremenu je odslužio vojni rok (1962. - 1964.). Član je Hercegovačke franjevačke provincije. Za svećenika je zaređen 9. srpnja 1967. u Sarajevu. Službovao je na Širokom Brijegu, u Zagrebu, Mostaru i Drinovcima. Od 1990. živi i radi na Širokom Brijegu. Voditelj je umjetničkoga programa Franjevačke galerije. Predavao je Filozofiju umjetnosti (1997. - 2013.) na Akademiji likovnih umjetnosti Široki Brijeg. Piše eseje i kritike. Bavio se novinarstvom i surađivao je s više listova i časopisa, što i danas

povremeno čini. Bio je član Uredništva Svjetla riječi. Uredio je više zbornika i drugih publikacija. Do 2013. godine bio je glavni urednik časopisa za znanost, kulturu i umjetnost Akademija. Dosad su mu objavljene knjige: Dosjetke i šale s mirisom tamjana (koautor fra Lucijan Kordić), Zagreb, 1996.; zbirka eseja Svjedočanstva vremena, Široki Brijeg - Zagreb, 1998.; Šale i bacanje u sjeni zvonika, Široki Brijeg, 2000.; likovna monografija Fra Mirko Ćosić, Široki Brijeg - Mostar, 2004.; Smiješnice i doskočice, zbirka šala, Široki Brijeg, 2008.; Odjeci, zbirka pjesama, MH i Franjevačka galerija Široki Brijeg, Zagreb, 2012.; Slikopisi u kamenu, zbirka pjesama, MH i Franjevačka galerija Široki Brijeg, Široki Brijeg, 2012.; Lav i mrav, zbirka pjesama, Franjevačka galerija Široki Brijeg, 2013.; Neograđeni vrta, zbirka pjesama napisana ikavicom, Briješki pleter, Široki Brijeg, 2013.; U suzvučju postojanja, zbirka pjesama, Franjevačka galerija Široki Brijeg, Široki Brijeg, 2014.; Sićušnice, zbirka pjesama, Franjevačka galerija Široki Brijeg, 2014.; Kronova galija, zbirka pjesama, Društvo hrvatskih književnika HB, Mostar, 2014.; Glasnik dobrote Gospodnje, zbirka pjesama, MH Široki Brijeg, 2016.; U svratištima muza, stručni radovi i eseji, Fram Ziral, Mostar, 2016.; Iz vječnosti kaplje vrijeme, zbirka pjesama, MH Grude, 2016.; Kalež koji vrišti, Fram Ziral, Mostar, 2017.; Tri anđela mala (oslikala: Kristina Ćavar), MH Široki Brijeg, Široki Brijeg, 2017.; Umjetnost u zrcalu besjede, stručni radovi i eseji, Fram Ziral, Mostar, 2018.; Aforizmi i stihoigrarije, MH Široki Brijeg, Široki Brijeg, 2018.; Sažimnice, Ogranak Matice hrvatske u Čitluku, Čitluk, Široki Brijeg, 2018.; Ucviljeno vrijeme, zbirka pjesama, DHK HB, Mostar - Široki Brijeg, 2019. U mladosti je objavio petnaestak lirskih pjesama u crkvenim listovima i časopisima (Marulić, Crkva u svijetu, Kršni zavičaj i drugi).

LUKŠA PEKO rođen je 24. travnja 1941. u Dubrovniku. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u rodnom gradu. Kao đak zanimao se za slikarstvo i grafiku da bi prve poduke dobio od slikara Antuna Masle, te od slikara i povjesničara umjetnosti Koste Strajnića. Godine 1961. upisao se na Slikarski odjel Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu, a za vrijeme studija se uz slikarstvo intenzivno bavio grafikom. Diplomirao je 1965. godine kod slikara Otona Postružnika i Đure Tiljka te dobio nagradu ALU Zagreb za grafiku. Prvi put je izlagao s dvojicom dubrovačkih kolega, Josipom Škerljom i Josipom Trostmannom, u Umjetničkoj galeriji Dubrovnik. Iste godine otišao je na odsluženje vojnog roka te je kao vojnik 1966. godine imao u Splitu prvu samostalnu izložbu. Na grafičkoj specijalki ALU Zagreb je 1968. završio Poslijediplomski studij kod Marijana Detonija. Do sada je priredio više od sedamdeset samostalnih izložbi u Hrvatskoj i inozemstvu te je sudjelovao na više od dvjestopedesetu skupnih izložbi. Objavio je četiri pjesničko-grafičke mape: Vrt bez dobi 1986. godine s književnikom Milanom Milišićem, Kad su golubovi umirali 1992. godine s književnikom Feđom Šehovićem, Marin Držić - Lukša Peko 2017. godine

u kojoj su objavljene njegove grafike i Držićeve pjesme i ovu, Fra Didak Buntić, s književnikom i svećenikom fra Vendelinom Karačićem. Za svoj je rad dobio sljedeće nagrade: u Zagrebu Nagrada „Sedam sekretara SKOJ-a“ (1969.), u Dubrovniku II. nagrada Oktobarske izložbe (1970.), I. nagrada Oktobarske izložbe (1971.), II. nagrada Majske izložbe (1979.), I. nagrada Majske izložbe (1980.), II. nagrada Proljetne izložbe (1981.), I. nagrada Oktobarske izložbe (1982.), I. nagrada Prvog bijenala HDLU (1984.) i Nagrada Grada Dubrovnika (1996.), u Splitu Godišnja nagrada Slobodne Dalmacije (1992.), te je nositelj državnog odličja Reda Danice hrvatske s likom Marka Marulića (1996.). Od 1968. živi i radi u Dubrovniku.